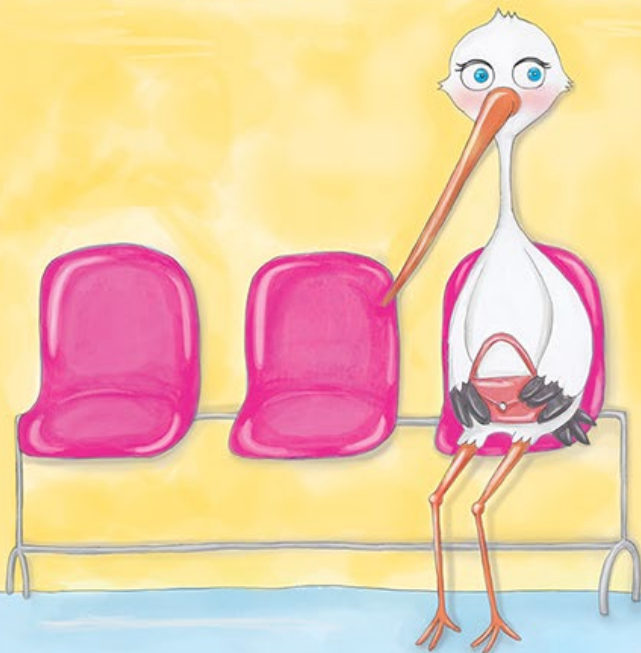

RODA

KOJOJ JE TREBALA POMOĆ

Izdavač: udruga Roditelji u akciji – Roda,
Žerjavićeva 10, Zagreb, Hrvatska
www.roda.hr

Tim autorica: Jelena Žiger, Daniela Drandić,
Helena Rašić Radauš, Klaudija Kordić

Lektorica: Zlata Knez

Ilustratorica: Kristina Musić

Tisak: ACT Printlab, Čakovec

Hvala Andi Bukvić i Jasni Belamarić
na sugestijama i pomoći.

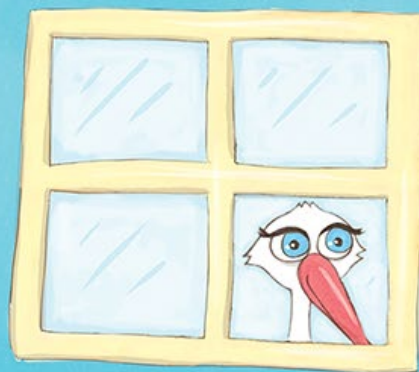
Ova slikovnica tiskana je sredstvima
sakupljenima *crowdfunding* kampanjom
“Roda kojoj je trebala pomoć”,
u studenom 2018.

ISBN 978-953-8131-08-0

RODA

KOJOJ JE TREBALA POMOĆ

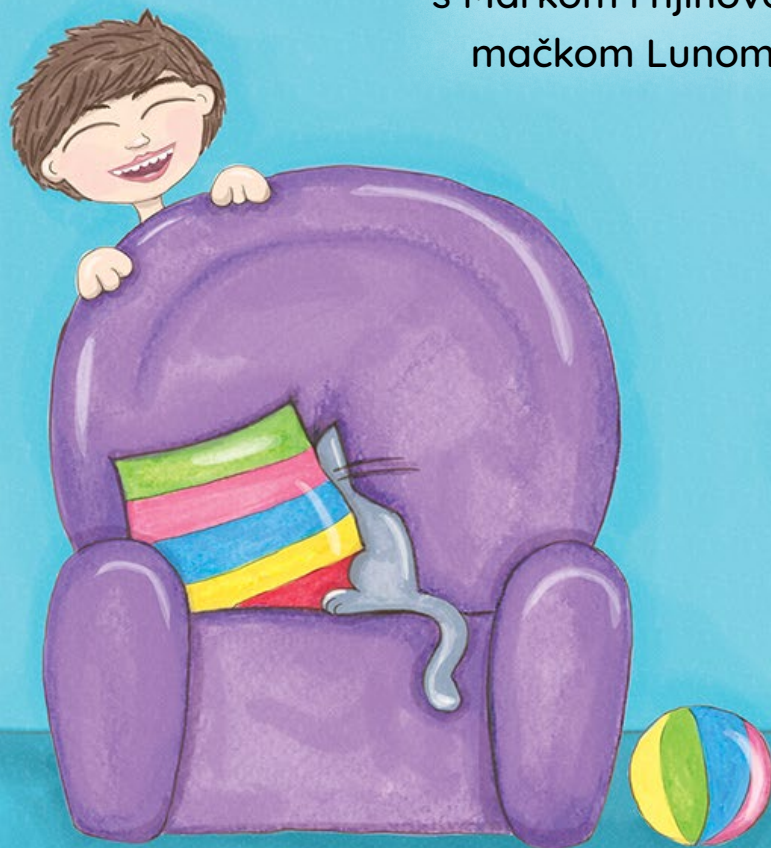

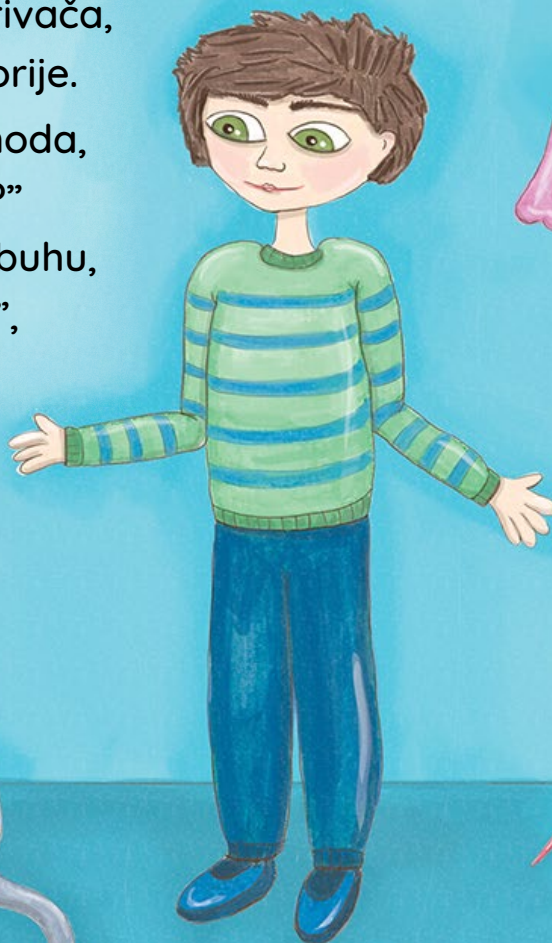
Ovo nije obična priča o rodi koja
nosi djecu. Ovo je priča o rodi kojoj
je trebala pomoć da ispuni jednu
posebnu želju.

Lana ima četiri godine i ide
u vrtić. Njen stariji brat Marko
jako je velik i ide u školu.

Poslije vrtića Lana
se voli igrati skrivača
s Markom i njihovom
mačkom Lunom.

Jednoga dana dok su se igrali skrivača,
Lana primijeti da Luna hoda sporije.
“Marko, zašto Luna tako sporo hoda,
i zašto joj je trbuh tako velik?”
upitala je Lana. “Ima mačiće u trbuhu,
mislim da će se brzo omaciti”,
rekao je Marko.

“Mačiće? Pa kako su joj mačići došli u trbuh?”
začudeno upita Lana. “Nisam siguran, možda
nam mama i tata mogu reći”, odgovorio je Marko.

“Mama, Luna je pojela mačiće. Ima ih u trbuhu!”
uzvignula je Lana i potrčala mami u naručje.

Mama se slatko nasmijala. “Nije ih pojela, nego oni tamo rastu, i kada budu spremni, Luna će se omaciti. Mačići rastu u trbuhu mame mace, kao što djeca rastu u maminu trbuhu.”

“Ja sam rasla u tvome TRBUHU?
Pa kako sam tamo došla? Kako sam
stala unutra? Ja sam mislila
da djecu donose rode!”

Mama se opet nasmijala. “Da beba može početi rasti u ženinu
trbuhu, trebaju dvije stanice - jedna ženska stanica, i jedna
muška. Tako ste ti i Marko počeli rasti u mome trbuhu. Samo
što je nama trebala mala pomoć. Ispričat ćemo vam.”

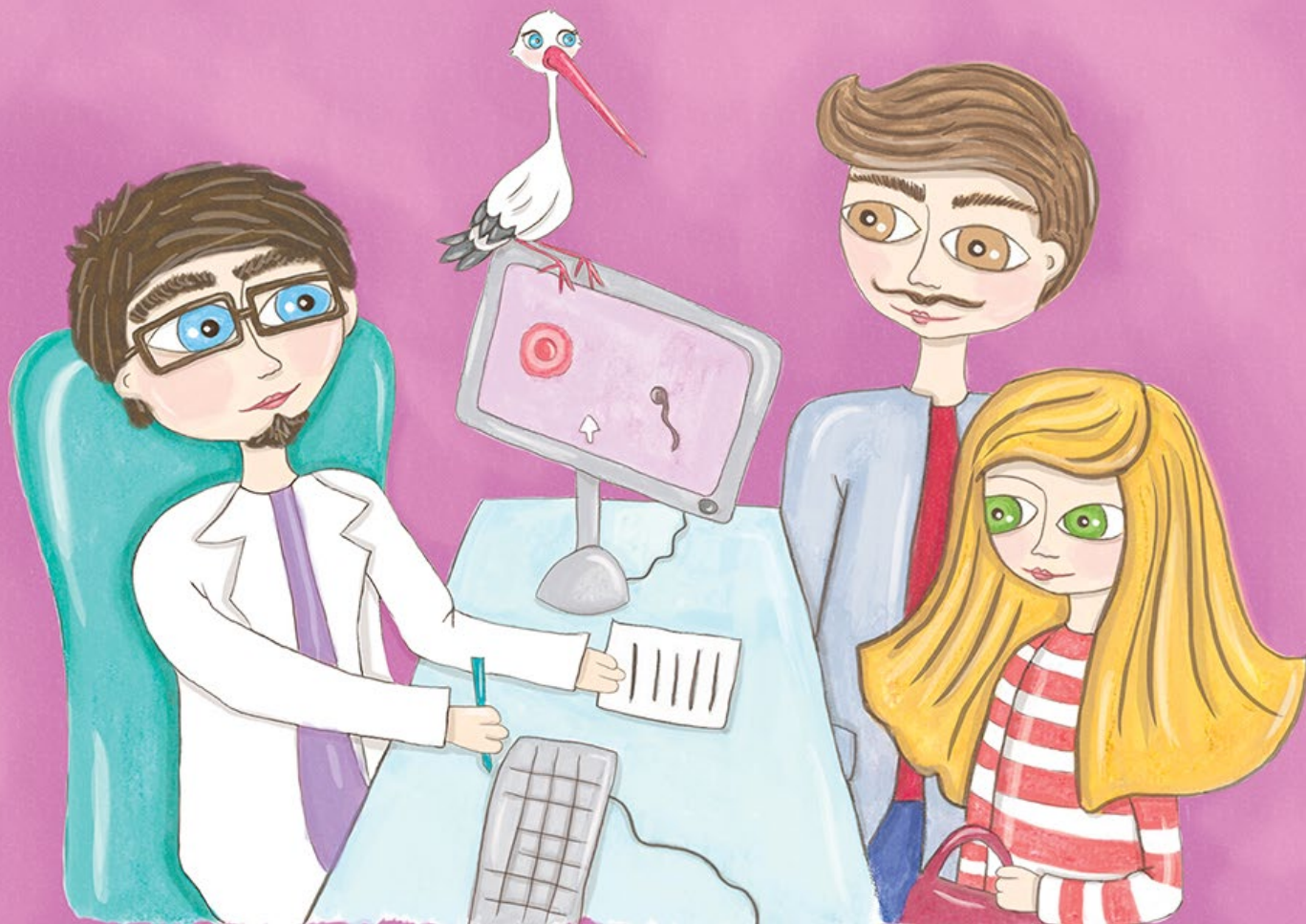
“Najčešće bebe počnu rasti u truhu mame kada muškarac i žena vode ljubav. Voditi ljubav, to znači zblížiti se na poseban naćin.

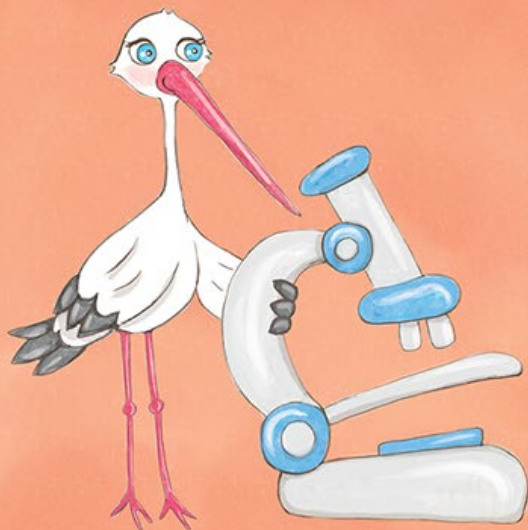

Ali u našemu slučaju dijete nije počelo rasti u maminu truhu. Bili smo zabrinuti i tužni jer smo silno željeli bebu”, započeo je priću tata.

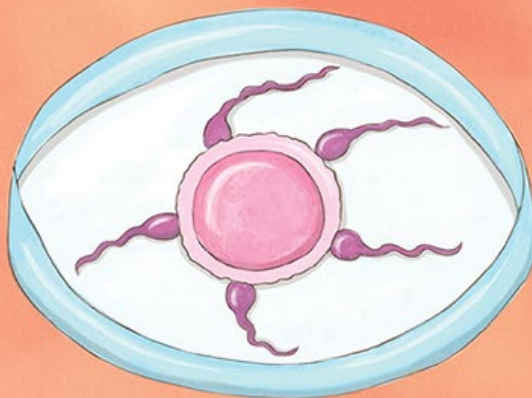
“Otišli smo na pregled liječniku i on nam je rekao da će nama trebati malo pomoći želimo li imati dijete.”

“Misliš, tata, rodi je trebala pomoć da mene donese?”
pitala je Lana. “Pa da, tako nekako”, nasmiješio se
tata. “Mama je najprije morala sama sebi davati
injekcije, da pripremi svoje tijelo za liječenje.”

Kada je došlo vrijeme”, nastavila je mama, “tata i ja otišli smo doktorima koji pomažu ljudima koji žele imati djecu. Ondje su uzeli ženske stanice i spojili ih s muškim stanicama.”

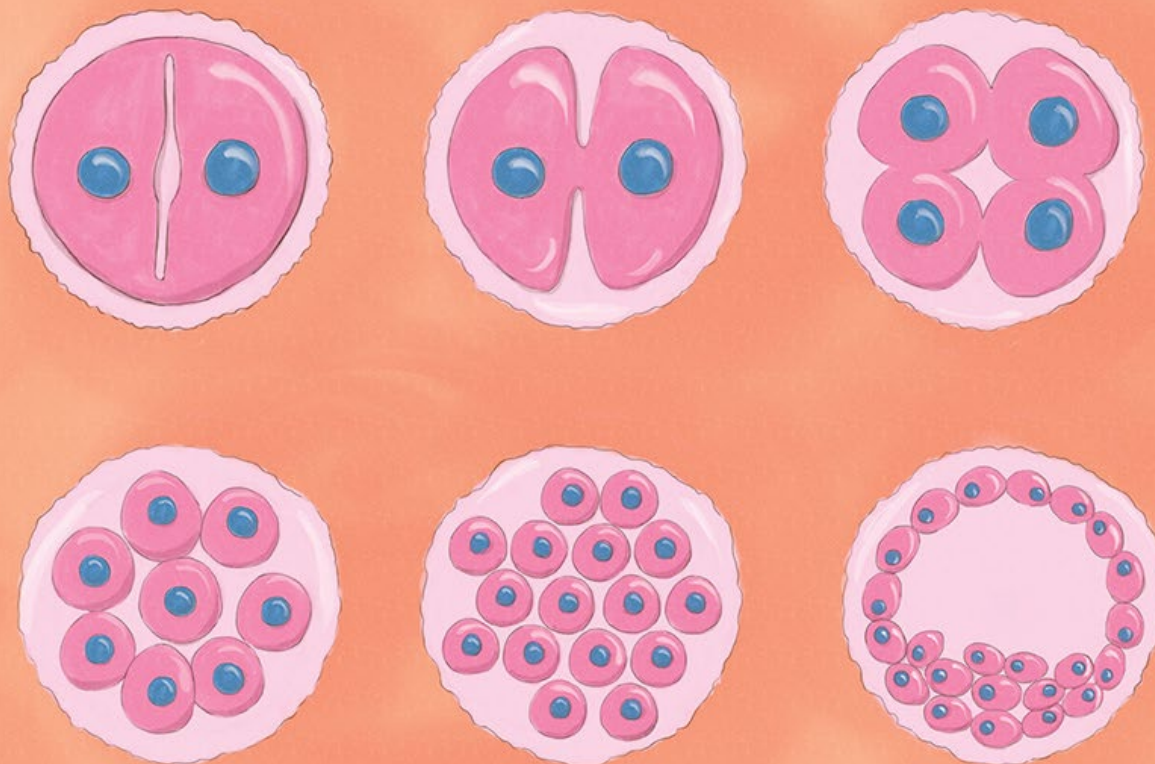
“A što su to stanice?” pitala je Lana. “Naša su tijela napravljena od malih dijelova koji se zovu stanice. Toliko su maleni da se vide samo mikroskopom, to smo učili u školi”, odgovorio je Marko. “Upravo tako, a od posebnih stanica mogu narasti djeca”, dodala je mama.

Tata je nastavio: “Prvo smo
čekali da se stanice same spoje,
ali na kraju im je trebalo još
malo pomoći.”

“Pomogla nam je biologinja. Ona je imala nešto što je izgledalo
kao čarobni štapić i čiribu, čiriba - stanice su se spojile!”

“Čekali smo još nekoliko dana da vidimo hoće li stanice početi rasti”, rekla je mama. “Bili smo presretni kada su nam javili da su narasle četiri loptice pune malih stanica.”

“Loptice? Kao loptice za tenis?!” pitala je Lana. Tata se nasmiješio. “Ne baš. Naše su loptice bile toliko malene da ih je biologinja mogla vidjeti jedino pomoću mikroskopa.”

“Nakon par dana, kad su loptice bile dovoljno velike, doktor koji se zove ginekolog stavio ih je u moj trbuh na čuvanje. Ondje imam sve što treba da iz loptice pune stanica naraste beba.”

“Ali nisu sve loptice stale u mamin trbuh”, objasnio je tata.
“Preostale smo spremili na posebno mjesto u bolnici,
da čekaju drugu priliku.”

Jedva smo dočekali dan testa da provjerimo jesu li loptice počele rasti. Nažalost, test je pokazao da mama nije trudna.

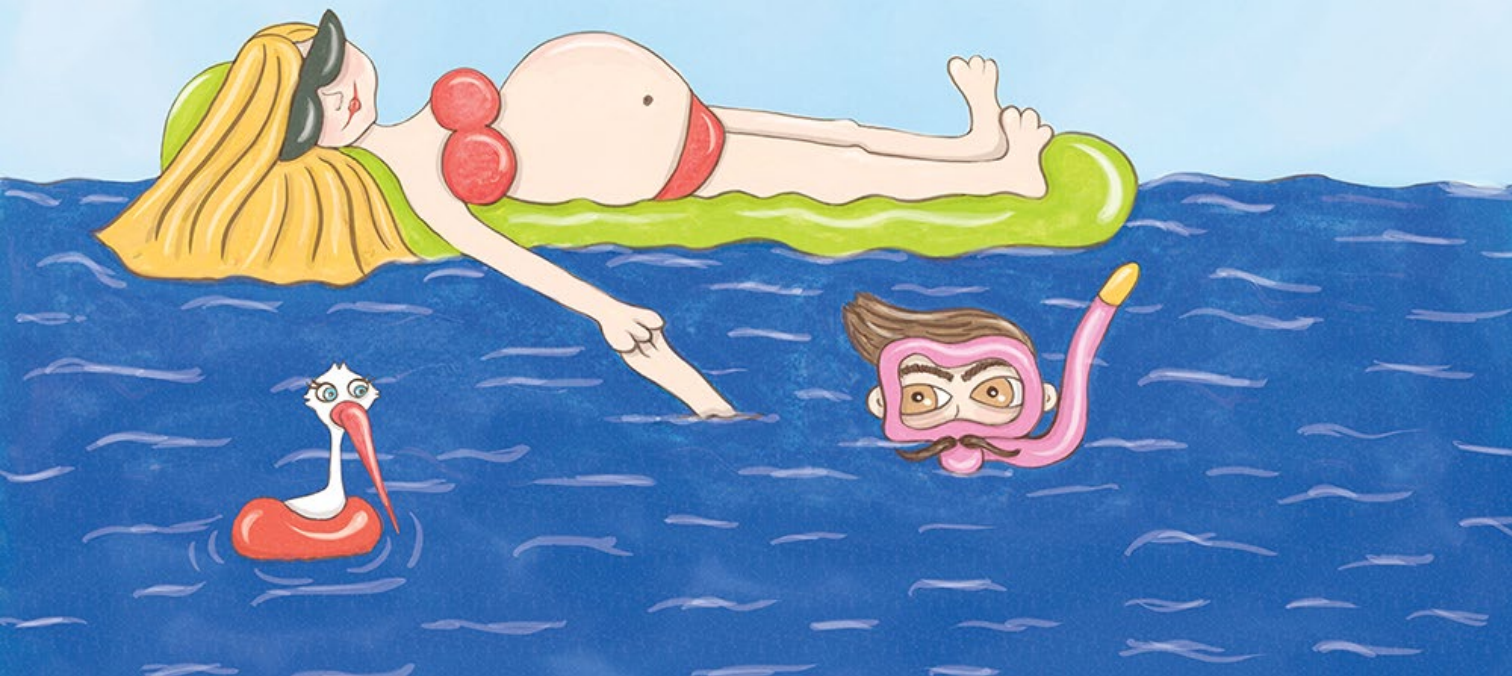
Ali nismo htjeli odustati. Nakon nekog vremena otišli smo opet do ginekologa, koji je još jednu od loptica koju su nam čuvali u bolnici stavio u mamin trbuh. Sve smo napravili ispočetka i onda smo opet čekali. I taj smo put imali sreće - mama je bila trudna!” nasmiješio se tata. “Otišli smo ginekologu i on nam je pokazao sliku bebe u trbuhu i bili smo presretni!” nasmiješila se mama.

“Bebi smo pričali viceve i priče.
Jedva smo čekali da se rodi”,
nastavila je mama.

“Mamin je trbuh rastao i rastao i kad
smo mislili da više ne može narasti, dobila
je trudove. Beba je odlučila da želi van!
Ubrzo nakon toga krenuli smo u rodilište”,
nastavio je tata.

“U rodilištu nas je dočekala primalja Maja. Primalje pomažu roditeljima, posebno mamama, kad su trudne i kad rađaju. Primalja Maja i tata pomagali su mi, brinuli se da mi bude ugodno i pričali mi kako ću jako brzo upoznati našu bebu!” ispričala je mama.

“Nakon par sati rodio se naš Marko. Imao je
sićušne rukice i nogice - bio je prekrasan!”

“Dobro, tako se rodio Marko. Ali ja, gdje sam bila ja?” upitala je Lana.
“Sjećaš li se onih loptica koje smo spremili u bolnici? Kad je Marko imao četiri godine, jednu od preostalih loptica stavili su u mamin trbuh. Počela je rasti i postala beba - to si bila ti, naša mala Lana”, odgovorila je mama.

Prošlo je nekoliko dana,
Luna se omacila i na svijet
su došla četiri divna mačića.

Tako je Lana naučila da djeca nastaju iz ljubavi
i da su sva djeca dio mame i tate, samo što
katkad treba malo pomoći i puno strpljenja
da počnu rasti u maminu truhu.

A vas je, djeco,
vrijedilo čekati!

Udruga Roditelji u akciji – Roda je jedina udruga koja se aktivno bavi zastupanjem prava neplodnih osoba u Hrvatskoj. U svom volonterskom radu često se susrećemo s predrasudama i netočnim informacijama o neplodnosti i načinima liječenja neplodnosti. No, ono što nas svaki put najviše zaboli su predrasude i netočne informacije o najmlađima - djeci rođenoj nakon postupaka medicinski potpomognute oplodnje. Nadamo se da će s vremenom takve predrasude nestati, čemu će, uvjereni smo, i ova slikovnica pomoći.

Slikovnica na jednostavan, razumljiv i djeci privlačan način prikazuje i objašnjava kako su na svijet došla djeca rođena nakon postupaka medicinski potpomognute oplodnje. Naglasak je stavljen na jednakost djece bez obzira na to je li rodi bila potrebna pomoć da ih „donesu” njihovim roditeljima.

*Tamara Navratil Heriban, odgajatelj,
mag. praesc. educ*

Ponekad je teško probrati točne riječi kojima roditelji mogu jednostavno i bez okolišanja objasniti djeci pojmove vezane za reproduktivno zdravlje, pa tako i medicinski potpomognutu oplodnju. Ova slikovnica uspijeva u tome – na topao, pristupačan način, kroz oči Lane i Marka opisuje zašto neki mame i tate moraju potražiti pomoć moderne medicine kako bi dobili bebu te kako ta pomoć izgleda. Svako dijete dobiva poruku da je nastalo iz velike ljubavi i želje, ali malo drukčijim putem i time uči djecu i o uvažavanju različitosti, a istovremeno normalizira samu potpomognutu oplodnju i miče stigmatu s teme neplodnosti.

Helena Rašić Radauš, mag.psych.

Još jedna divna problemska slikovnica koju bih, kao učiteljica, voljela posjedovati i približiti svojim učenicima.

Naime, problemska slikovnica ne služi samo djeci, već i roditeljima, skrbnicima, odgajateljima, učiteljima te svima koji rade s djecom. Prvenstveno nam služe da s djecom razgovaramo o problemima koji su svakodnevni i s kojima se mnogi susreću, potiče aktivnosti pomoću otvorenih pitanja, potiče učenike na prepričavanje, otkrivanje, istraživanje, dramatizaciju, zapisivanje odgovora...
Jedva čekam da je iskoristim u nastavi!

Petra Bolfek Belošević, mag. prim. educ.

Većina nas koji smo prošli put medicinski potpomognute oplodnje, pita se kako objasniti djeci jednog dana da nam je trebala pomoć. Ova slikovnica je uspjela u tome, na djeci razumljiv način, sažeto, a opet opširno i zanimljivo pokriva vrlo široko područje medicine. Svaka obitelj koja je prošla MPO trebala bi imati slikovnicu kao i što bi se njome, od najranije dobi, trebao osvijestiti sve veći problemi neplodnosti.

Maja Domazet, majka IVF djevojčice

Vjerujem da bi meni tijekom djetinjstva bilo puno lakše i zabavnije objasniti svojim vršnjacima kako sam došao na ovaj svijet pomoću ove slikovnice.

Robert Veriga, prvo dijete začeto izvantjelesnom oplodnjom u Hrvatskoj